

Verslag synodevergadering 19 en 20 april 2018

De liturgische opening vond plaats door het kersverse moderamenlid ouderling Yke Luinenburg, afgevaardigde classis Zuidhorn met een brede beschouwing over het evangelie van de zondag, op de van hem bekende lichtvoetige toon. Een mooi interview met hem stond in het Friesch Dagblad. De synode stond daarna onder leiding van de eveneens nieuwe voorzitter ds. Saskia van Meggelen.

Een heel rijtje benoemingen, waaronder een totaal nieuw Generaal college voor de behandeling van beheerszaken, een nieuwe voorzitter voor het Generaal college voor de visitatie (dhr. K. Bakker) en een nieuwe voorzitter Raad van Toezicht voor de Protestantse Theologische Universiteit (mr. J.H. Donner, de oud-minister) – NB niet te verwarren met de Raad van Bestuur. Het meest in het oog lopend was de benoeming van de huidige directeur van de IZB dhr. Jurjen de Groot tot nieuwe directeur van het Dienstencentrum in de vacature Haye Feenstra. De synode nam genoegen met de uitleg van de procedure die was gevolgd over de salarisbepaling en hoefde geen concreet bedrag te horen. Het ligt lager dan dat van directeuren van vergelijkbare goede-doelen-organisaties, waartoe de Dienstenorganisatie met Kerkinactie óók hoort. We namen afscheid van ds. W.G. Sonnenberg als voorzitter van het generaal college van visitatoren.

Per 1 mei vindt de omslag plaats naar de vernieuwingen van onze kerkelijke organisatie in verband met ‘Kerk 2025’. We namen afscheid van de Commissie van rapport Kerk 2025. De laatste voorbereidende stappen van de synode bestonden verder uit het aanvaarden van nog enkele ordinantiewijzigingen in tweede lezing en een lichte herziening van de generale regeling voor de ledenregistratie. Eventueel noodzakelijke aanpassingen in verband met de AVG (nieuwe privacywetgeving) waren nog niet aan de orde. De besprekingen samen met andere kerken met de overheid daarover zijn nog gaande. De overheid was even vergeten dat de kerken in de Europese wetgeving een bijzondere positie hebben.

De meest in het oog lopende was de aanvaarding van de mogelijkheid dat predikant en gemeente na 12 jaar dienstverband met wederzijds goedvinden tot losmaking *kunnen* overgaan zonder dat er sprake is van een uitzichtloos conflict. Hierover waren zoveel aarzelingen naar voren gekomen dat het advies van het College voor de kerkorde luidde om het niet te doen. Maar de synode volgde het moderamen dat na een andere weging van alle bezwaren vond dat er genoeg ruimte was om het oorspronkelijke plan door te zetten. De invoeringsdatum werd wel opgeschoven en er werd nog een extra noodrem ingevoerd. De classispredikanten zullen eerst rapporteren welke gebruik er van gemaakt zal gaan worden volgens hun waarneming, wat nog kan leiden tot intrekking of aanpassing. Voor alle predikanten die nu plm. 57 jaar of ouder zijn (en dat is een groot deel) is deze 12-jaars-maatregel in elk geval niet meer relevant.

Een ander nog open staand element uit het beleidsplan mobiliteitsbevordering van predikanten was de mogelijke vertrekcompensatie voor wie minder gaat werken (als predikant, niet als k.w.-er). Dit idee werd nu definitief ten grave gedragen.

Met een motie uit het overleg van afgevaardigden uit het Noorden werd het moderamen opgedragen beleid te laten ontwikkelen dat het ruilen van standplaats van predikanten en kerkelijk werkers aantrekkelijker en toegankelijker maakt. Ds. Eygenraam uit Arnhem vertelde uit eigen ervaring van een geslaagde ruil.

De jaarlijkse lezing op de synode over een maatschappelijk-ethisch aangelegen thema werd deze keer gehouden door prof. dr. Nagy over migratie. Ze bepleitte een stop op het hanteren van scherpe tegenstellingen tussen migranten en niet-migrant. Migratie doet zich op veel manieren voor. We moeten alert zijn op machtsmechanismen. En we zijn hoe dan ook als mensen aan elkaar gegeven, terwijl we allen schepselen van de ene God zijn. Ook deze keer zal dit thema leiden tot een publicatie.

Het thema migratie kreeg een bijzondere toepassing door de officiële opname en verwelkoming van enkele PERKI-gemeenschappen van Indonesische christenen in ons land als bijzondere gemeente in de PKN. De synode eindigde dus deze keer met een liturgie met een dans uit Indonesië en daarna indische hapjes.

De bezinning in de kerk over nieuwe vormen van kerkzijn gaat voortvarend verder. Het pionieren neemt een hoge vlucht. We kregen met filmpjes twee initiatieven voorgeschoteld die duidelijk maakten dat er allerlei vragen aan vast zitten rond organisatie, inbedding in de kerkelijke organisatie en bestaande 'bureaucratie'. Er komen 25 gesprekken in het land over nieuwe initiatieven en vernieuwing van 'oude' kerkvormen, naast een aanbod van een 'pioniersafari'.

Ook op het vlak van jeugdwerk en catechese staat de kerk bepaald niet stil. Dr. Sake Stoppels presenteerde de resultaten van een enquête onder de synodeleden. Wie of wat is het belangrijkste geweest voor ons eigen christen-zijn? Met stip bovenaan staan de ouders en andere familieleden. Maar als de rol van ouders onbetwistbaar is moeten we als kerk behalve in jeugdwerk vooral ook investeren in volwassenencatechese. Daarnaast bepleitte Stoppels het meer 'meedoen op twee plekken'.

Medewerkers van het JOP en van de HGJB verzorgden een gezamenlijke presentatie van hun beleid en van nieuw 'gereedschap' dat gemakkelijk digitaal toegankelijk is of wordt. Trefzeker formuleerden zij zes belangrijke aandachtspunten voor het geloofsleren. Opzoeken!

Drie kleine boekjes kregen we mee. '*Geloven in de classis*', geschreven door Leon ten Broeke over geschiedenis en toekomst van de classis in verband met de omslag van 1 mei a.s.

En de uitwerking van de Handreiking voor gesprekken over liturgie van Marcel Barnard '*Tot Gods eer*'. Bij elk van de vier types liturgie die in dit boekje worden genoemd is een filmpje gemaakt. Samen heel goed materiaal voor een of meer geslaagde thema-avonden in kerkenraad en gemeente!

Ter gelegenheid van de opheffing van de Waalse classis (omvorming tot Ring) verscheen een tweetalig boekwerkje over de Waalse gemeenten. Bij hen mag je God tutoyeren.

De synode stemde in met het voornemen van de PTHU om een bijzondere leerstoel Dienst geestelijke verzorging van de krijgsmacht in te stellen.

Het 70 jarig bestaan van de Wereldraad van Kerken, in 1948 opgericht in Amsterdam, zal op 23 augustus a.s. in dezelfde Nieuwe Kerk als toen worden gevierd. Onze Kerk heeft een belangrijk aandeel in de festiviteiten.

Met de KRO-NCRV zijn afspraken gemaakt over het maken en uitzenden van mini-documentaires van 7,5 minuut op dinsdagmiddag over geloven met hart en ziel. Er zijn 30

afleveringen op komst. We kregen de eerste te zien: het Asser initiatief van een ontmoetingsplek bij de VVV. 'Parels' van kerkzijn kunnen worden gemeld in Utrecht.

De procedure verkiezing moderamenleden zal door een kleine commissie tegen het licht gehouden.

Een agendapunt was ons niet voorspeld. Het moderamen liet de synode stil staan bij het 70-jarig bestaan van de staat Israël. Met een korte verklaring, een gebed en het zingen van Psalm 122. Het moderamen had de woorden gewikt en gewogen. Het werd geen felicitatie aan het adres van de Israëlische ambassade. Wel krijgen joodse organisaties in ons land de verklaring toegezonden. Over adressering aan Palestijnse partnerorganisaties was niet nagedacht. Een pijnlijke omissie.

Ds. Harmen Jansen, cl. Winsum

Wie meer wil lezen:

[Verslagen van diverse synodeonderwerpen](#), zoals benoemingen, migratie en de '12jaarsregeling'. U kunt deze verslagen gebruiken voor uw verslaglegging in uw gemeente/classis.

[Volledige documentaire 70 jaar Wereldraad van Kerken](#)

[Website met video's en werkvormen bij het boekje 'Tot Gods eer'](#)

[Database werkvormen jeugdwerk](#), zoals genoemd in presentatie Catechese